

**Voorstel tot vrijstelling van de verplichting om
opwaartse en neerwaartse
balanceringscapaciteit voor aFRR afzonderlijk
aan te kopen in overeenstemming met Artikel
32(3) van Verordening (EU) 2017/2195 tot
vaststelling van richtsnoeren voor
elektriciteitsbalancerings**

[5/9/2024]

ELIA, REKENING HOUDEND MET ONDERSTAANDE ELEMENTEN,

Overwegende hetgeen volgt

- 1) Dit document is het voorstel tot vrijstelling van Elia Transmission Belgium NV (hierna "Elia") van de verplichting om opwaartse en neerwaartse balanceringscapaciteit voor Frequentieherstelreserves met automatische activering (hierna "aFRR") afzonderlijk aan te kopen. Hierna wordt er naar dit voorstel gerefereerd als het "Voorstel".
- 2) Artikel 32(3) van Verordening (EU) 2017/2195 tot vaststelling van richtsnoeren voor elektriciteitsbalancing (hierna "EBGL") bepaalt het volgende: *"De inkoop van balanceringscapaciteit voor op- en afregeling voor minstens de frequentieherstelreserves en de vervangingsreserves vindt afzonderlijk plaats. Elke TSB kan bij de relevante regulerende instantie overeenkomstig artikel 37 van Richtlijn 2009/72/EG een voorstel indienen om te worden vrijgesteld van deze eis [...]"*.
- 3) Artikel 1 van de EBGL bepaalt dat de EBGL gedetailleerde richtsnoeren vaststelt voor onder andere de inkoop van frequentieherstelreserves.
- 4) Artikel 6(9) van ... bepaalt het volgende: *"Opwaartse balanceringscapaciteit en neerwaartse balanceringscapaciteit worden afzonderlijk ingekocht, tenzij de regulerende instantie een derogatie van dit beginsel verleent omdat dit tot een hogere economische efficiëntie zou leiden, zoals aangetoond door de transmissiesysteembeheerder."*
- 5) Elia koopt op dit moment opwaartse en neerwaartse balanceringscapaciteit voor mFRR afzonderlijk in. Bijgevolg handelt dit Voorstel enkel over aFRR.
- 6) Overeenkomstig de voorwaarden voor de aanbieders van balanceringsdiensten voor Frequentieherstelreserves met automatische activering, goedgekeurd door de CREG op 10 augustus 2023 (hierna het "het huidige ontwerp van de aFRR capaciteitsveiling" genoemd), koopt Elia momenteel dagelijks balanceringscapaciteit voor aFRR aan in één capaciteitsveiling. In deze capaciteitsveiling kunnen BSP's één of meer aFRR Capaciteitsbiedingen doen voor alle Tijdseenheden van de Capaciteitscontractering (hierna "CCTU's") samen en/of één of meer aFRR Capaciteitsbiedingen voor elke individuele CCTU. Een Capaciteitsbieding voor alle CCTU's bestaat onder andere uit een aangeboden volume per aFRR capaciteitsproduct (d.w.z. opwaartse en/of neerwaartse aFRR balanceringscapaciteit). De aangeboden volumes voor elk capaciteitsproduct hoeven niet symmetrisch te zijn. Een Capaciteitsbieding voor een enkele CCTU wordt aangeboden per aFRR capaciteitsproduct (d.w.z. hetzij opwaartse hetzij neerwaartse aFRR balanceringscapaciteit).
- 7) Overeenkomstig Artikel 5(4) van de EBGL, dient dit Voorstel per geval ter goedkeuring voorgelegd aan alle regulerende instanties van elke betrokken lidstaat.
- 8) Artikel 10(1) van de EBGL bepaalt het volgende: *"De TSB's die overeenkomstig deze verordening verantwoordelijk zijn voor het indienen van voorstellen voor voorwaarden of methodologieën of voor de wijziging daarvan overeenkomstig deze verordening, raadplegen de belanghebbenden, inclusief de relevante autoriteiten van elke lidstaat, over de ontwerpvoorstellen voor voorwaarden of methodologieën en andere uitvoeringsmaatregelen; een dergelijke raadpleging duurt minstens één maand."*

- 9) Artikel 10(5) van de EBGL bepaalt het volgende: *"Minstens voor de voorstellen overeenkomstig de punten a), b), c), d), e), f), g) en i) van artikel 5, lid 4, wordt in elke betrokken lidstaat een openbare raadpleging gehouden"*.
- 10) Artikel 10(6) van de EBGL bepaalt het volgende: *"De TSB's die verantwoordelijk zijn voor het voorstel voor voorwaarden of methodologieën houden voorafgaand aan de indiening van dat voorstel ter goedkeuring door de regulerende instantie rekening met de standpunten van de belanghebbenden zoals die naar voren zijn gekomen in de raadpleging overeenkomstig de leden 2 tot en met 5. In alle gevallen wordt bij de indiening van een voorstel voor voorwaarden of methodologieën een deugdelijke rechtvaardiging voor het al dan niet in dat voorstel opnemen van de uit de raadpleging voortgekomen standpunten gegeven; deze rechtvaardiging wordt tijdig, voorafgaand aan of gelijktijdig met de publicatie van het voorstel voor voorwaarden of methodologieën, gepubliceerd."*
- 11) Artikel 65(2) van EBGL bepaalt het volgende: *"Met betrekking tot de artikelen [...] 32 [...], wordt deze verordening één jaar na de inwerkingtreding ervan van toepassing."*
- 12) Een vrijstelling van de verplichting om opwaartse en neerwaartse balanceringscapaciteit voor aFRR afzonderlijk aan te kopen in overeenstemming met art. 32(3) van de EBGL werd toegekend door de CREG in haar beslissing B2299 van 9 december 2021 en is geldig tot 15 december 2024.
- 13) Dit voorstel is ontwikkeld in het verlengde van bovengenoemd besluit.
- 14) Dit voorstel draagt bij tot de doelstellingen van de EBGL zoals vermeld in artikel 3(1)(b), artikel 3(1)(e) en artikel 3(1)(f) van de EBGL. Het effect op deze doelstellingen wordt toegelicht in artikel 3(2) en artikel 3(3) van dit Voorstel, aangezien deze rechtstreeks verband houden met de expliciete vereisten van artikel 32(3) van de EBGL.

DIENT HET VOLGENDE VOORSTEL TOT VRIJSTELLING VAN DE VERPLICHTING OM OPWAARTSE EN NEERWAARTSE BALANCERINGSCAPACITEIT VOOR AFRR AFZONDERLIJK AAN TE KOPEN OVEREENKOMSTIG ART. 32(3) VAN DE EBGL IN BIJ DE CREG:

Article 1 – Voorwerp en toepassingsgebied

1. In het huidige ontwerp van de aFRR capaciteitsveiling kunnen aFRR capaciteitsbiedingen worden gedaan voor alle CCTU's of per individuele CCTU. aFRR capaciteitsbiedingen voor alle CCTU's bestaan onder andere uit een aangeboden volume per aFRR capaciteitsproduct (d.w.z. opwaartse en/of neerwaartse aFRR balanceringscapaciteit). De aangeboden volumes voor elk capaciteitsproduct hoeven echter niet symmetrisch te zijn en er is geen verplichting om voor beide producten een volume verschillend van nul aan te bieden. aFRR Capaciteitsbiedingen voor één CCTU worden per aFRR capaciteitsproduct aangeboden (d.w.z. opwaartse of neerwaartse aFRR balanceringscapaciteit).
2. Artikel 32(3) van de EBGL en artikel 6(9) van Verordening 2019/943 bepalen dat de inkoop van opwaartse en neerwaartse balanceringscapaciteit voor ten minste de frequentieherstelreserves en de vervangingsreserves afzonderlijk wordt uitgevoerd. Overeenkomstig artikel 32(3) van de EBGL dient het voorstel tot vrijstelling volgende elementen te omvatten:
 - a) de vermelding van het tijdsbestek waarvoor vrijstelling wordt gevraagd;
 - b) de vermelding van het volume balanceringscapaciteit waarvoor vrijstelling wordt gevraagd;
 - c) een analyse van de gevolgen van een dergelijke vrijstelling voor de deelname van balanceringshulpbronnen overeenkomstig artikel 25, lid 6, onder b);
 - d) een rechtvaardiging van de vrijstelling, waarin wordt aangetoond dat een dergelijke vrijstelling tot een grotere economische efficiëntie zou leiden.
3. Elke TSO kan bij de relevante regelgevende instantie een voorstel indienen overeenkomstig artikel 59 van Richtlijn 2019/944 om vrijstelling van deze eis te vragen.
4. Het Voorstel voldoet aan de vereisten van artikel 32(3) van de EBGL. De periode gedurende welke de vrijstelling overeenkomstig artikel 32(3)(a) van de EBGL van toepassing is, wordt vermeld in artikel 3(4) van dit voorstel. Het volume balanceringscapaciteit waarvoor de vrijstelling overeenkomstig artikel 32(3)(b) van de EBGL geldt, wordt vermeld in artikel 3(1) van dit Voorstel. De analyse van het effect van de vrijstelling overeenkomstig artikel 32(3)(c) van de EBGL wordt uitgewerkt in artikel 3(2) van dit Voorstel. De rechtvaardiging waaruit blijkt dat de vrijstelling leidt tot een hogere economische efficiëntie overeenkomstig artikel 32(3)(d) van de EBGL, wordt gegeven in artikel 3(3) van dit voorstel.

Article 2 – Definities en interpretatie

1. In het kader van dit Voorstel hebben de in dit document gebruikte termen de betekenis van de definities die zijn opgenomen in de EBGL en in Verordening (EU) 2017/1485 van de Commissie tot vaststelling van richtsnoeren inzake het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen
2. Bovendien geldt in dit Voorstel de volgende definitie:

"Must run-kosten" zijn de extra kosten op korte termijn die worden gemaakt en berekend op basis van de contractuele periode, om activa die om economische redenen niet gepland zijn om opgestart te worden voor day-ahead- of intradaymarkten, op het productieniveau te brengen dat vereist is voor het leveren van aFRR.
3. In dit document geldt het volgende:
 - (a) de hoofdingen worden slechts voor het gemak vermeld en hebben geen invloed op de interpretatie van dit Voorstel;

- (b) Elke verwijzing naar wetgeving, reglementen, richtlijnen, besluiten, instrumenten, codes of andere beschikkingen omvat al hun op dat ogenblik geldige wijzigingen, uitbreidingen of vernieuwingen.

Artikel 3 – vrijstelling van de verplichting om opwaartse en neerwaartse balanceringscapaciteit voor aFRR afzonderlijk aan te kopen

1. Elia stelt een vrijstelling voor van de afzonderlijke aankoop van opwaartse en neerwaartse balanceringscapaciteit voor het volledige volume balanceringscapaciteit voor aFRR dat moet worden aangekocht.
2. Het effect van dit Voorstel op de deelname aan de aFRR capaciteitsveiling van eigenaars van electriciteitsconsumptiefaciliteiten, derden, eigenaars van elektriciteitsproductiefaciliteiten uit hernieuwbare energiebronnen of eigenaars van opslagfaciliteiten zal om de volgende redenen beperkt zijn:
 - (a) De aanbieders van balanceringsdiensten die geen aFRR-capaciteitsbiedingen voor opwaartse en neerwaartse balanceringscapaciteit kunnen aanbieden, hebben de optie om afzonderlijke biedingen voor opwaartse en neerwaartse balanceringscapaciteit te doen, en dit voor alle CCTU's of voor één/meer specifieke CCTU's.
 - (b) Het huidige ontwerp van de aFRR capaciteitsveiling maakt het mogelijk om het volledige volume aFRR-balanceringscapaciteit uitsluitend aan te kopen met aFRR-capaciteitsbiedingen die slechts voor één richting worden aangeboden.

De ervaring met het huidige ontwerp van de aFRR capaciteitsveiling toont ook aan dat het ontwerp de deelname mogelijk maakt van balanceringsmiddelen die een verscheidenheid aan verschillende technologieën weerspiegelen.

3. Dit voorstel voor vrijstelling zal leiden tot een hogere economische efficiëntie bij de aankoop van aFRR-balanceringscapaciteit. De reden hiervoor is dat een afzonderlijke aankoop van opwaartse en neerwaartse aFRR-balanceringscapaciteit kan verhinderen dat activa met Must run-kosten hun Must run-kosten efficiënt verdelen over hun opwaartse en neerwaartse biedingen. Dit kan leiden tot een inefficiënte selectie van de biedingen en hogere kosten van aankoop. Zolang activa met Must run-kosten regelmatig worden aangeboden en in beide richtingen geselecteerd in de aFRR-capaciteitsveilingen zal een gezamenlijke aankoop van opwaartse en neerwaartse balanceringscapaciteit leiden tot een hogere economische efficiëntie. Dit is vandaag duidelijk het geval. Elia merkt inderdaad op dat het gemiddelde volume van gecontracteerde aFRR Energiebiedingen met betrekking tot eenheden die Must-run kosten zouden kunnen hebben overeenstemt met 66 MW in de opwaartse richting en 26 MW in de neerwaartse richting voor de periode juli 2023-juni 2024. Voor perioden met relatief weinig elektriciteitsproductie van windturbines zijn de gemiddelde volumes van gecontracteerde aFRR Energiebiedingen met betrekking tot eenheden die met Must run-kosten kunnen worden geconfronteerd, doorgaans nog groter. Meer specifiek, in het geval dat het gemiddelde volume van gecontracteerde neerwaartse aFRR Energiebiedingen met betrekking tot windparken lager is dan 50 MW, komt het gemiddelde volume van gecontracteerde aFRR Energiebiedingen met betrekking tot eenheden die met Must run-kosten kunnen worden geconfronteerd overeen met 77 MW in opwaartse richting en 31 MW in neerwaartse richting voor dezelfde periode.
4. Elia stelt voor dat de vrijstelling van de verplichting tot afzonderlijke aankoop van opwaartse en neerwaartse balanceringscapaciteit voor aFRR geldt tot 15 december 2027.

- (a) Deze termijn zal toelaten om over een voldoende lange periode te beschikken om de evolutie van de aFRR-markt en de selectie van activa die met Must-runt kosten kunnen worden geconfronteerd, te observeren en om, indien nodig, wijzigingen aan te brengen aan het ontwerp van de aFRR capaciteitsveiling.
- (b) Uiterlijk 18 maanden voor het einde van de vrijstelling zal Elia de noodzaak van de vrijstelling opnieuw evalueren, wat eventueel kan leiden tot een nieuw voorstel tot vrijstelling. De revaluatie is gebaseerd op de selectie in de aFRR capaciteitsveilingen van activa die Must run-kosten kunnen dragen.